

Mörbylånga kommun
kommun@morbylanga.se

2017-11-17
Dnr 403-2017:6387

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Glömminge skola i Mörbylånga kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av områdena undervisning, rektorns ledarskap, trygghet och studiero samt bedömning och betygsättning. Syftet är att granskningen ska bidra till högre kvalitet där målet är en god utbildning i en trygg miljö.

Granskningen genomförs i 40 utvalda skolenheter. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala skolenheter. Glömminge skola i Mörbylånga kommun ingår i denna granskning.

Skolinspektionen besökte skolenheten den 18-20 oktober 2017. Besöket genomfördes av utredarna Malin Lundquist och Åsa Rasmussen. Under besöket intervjuades elever, lärare, elevhälsan och rektorn. Därutöver genomfördes lektionsobservationer.

I detta beslut ger Skolinspektionen sin bedömning av de granskade områdena. Därefter följer en motivering till det utvecklingsområde som Skolinspektionen har identifierat inom ramen för granskningen.

Sammanfattande bedömning

På Glömminge skola har Skolinspektionen granskat följande tre områden: undervisning, rektorns ledarskap samt trygghet och studiero. Skolinspektionen bedömer att de tre områdena sammantaget håller en *god kvalitet*, vilket är den högsta nivån av tre möjliga i Skolinspektionens regelbundna kvalitetsgranskning.¹

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i hög grad främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. Granskningen visar bland annat att lärarna i undervisningen tydliggör och förklarar undervisningens syfte för eleverna. Undervisningen är strukturerad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Lärarna anpassar undervisningen så att den är utmanande för eleverna och lärarna uttrycker höga förväntningar på och tilltro till elevernas förmåga till lärande och utveckling. Därutöver ges eleverna möjlighet att kontinuerligt reflektera över det egna lärandet. Skolan kan dock ytterligare utveckla elevernas möjlighet till att utvärdera undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i hög grad styr och utvecklar verksamheten vid skolan. Rektorn fokuserar på skolans lärandeuppdrag samt stödjer och utvecklar skolans personal. Lärarnas och elevhälsans aktiva roll i kvalitetsarbetet bidrar i hög grad till att skolans undervisning ständigt utvecklas. Rektorn främjar samarbete både mellan lärarna och mellan lärarna och andra personalgrupper. Samarbete inom arbetslaget och mellan arbetslagen genomsyrar skolans arbete. Rektorn fördelar resurser inom skolenheten utifrån de identifierade behoven och verkar för alla elevers lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet.

Glömminge skola bedöms i hög grad erbjuda eleverna en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Personalen inom skolan bedriver ett strategiskt arbete

¹ För mer information om Skolinspektionens bedömningar, se bilaga "Underlag för bedömning i inspektion 2018" i detta beslut.

för att främja och upprätthålla trygghet och studiero för elever. Skolans trygghetsteam utgör en viktig del i detta arbete, liksom i arbetet att förebygga kränkande behandling av elever. Skolan bedriver ett främjande och aktivt arbete för att förebygga kränkande behandling av elever.

Identifierat utvecklingsområde

För att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom de områden som granskats bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande del:

- Att lärarna i genomförandet av undervisningen ger eleverna tillfälle att reflektera och framföra synpunkter på undervisningens kvalitet kopplat till innehåll, arbetssätt och dess mål.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens värderingar av de tre granskade områdena. Till *ett* område finns ett utvecklingsområde som Skolinspektionen har identifierat för att ytterligare höja kvalitén inom området.

I beslutet finns det endast ett utvecklingsområde framtaget per område, detta även om Skolinspektionen har identifierat flera delar inom området som kan utvecklas. Detta då utvecklingsområden syftar till att stödja skolan där det största behovet finns för utveckling.

Notera att Skolinspektionen kan identifiera ett utvecklingsområde även inom ett bedömningsområde som Skolinspektionen har värderat som välfungerande.

Bedömningsområdet undervisning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen på Glömminge skola i *hög* grad främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven.

Granskningen visar att lärarna i undervisningen tydliggör och förklarar undervisningens syfte för eleverna. Av intervjuer med elever, lärare och elevhälsan samt av observationer framgår att vid uppstart av ett nytt område eller en lektion presenterar läraren målen för undervisningen. Till exempel i de högre årskurserna brukar lärare konkretisera målen genom att gå igenom kunskapskraven med hjälp av tydliga exempel på hur eleverna kan visa på sina kunskaper.

Vid uppstarten av ett arbetsområde brukar lärarna göra eleverna uppmärksamma om vad de redan kan om området, till exempel genom att läraren och eleverna gemensamt gör en mind-map. Denna mind-map kan sedan användas vid utvärderingen av elevernas kunskapsutveckling för att synliggöra lärandet.

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn samt av observationer framgår att det finns en tydlig struktur för undervisningen och att lektionerna har ett logiskt flöde där olika uppgifter och aktiviteter hänger ihop med varandra. På Glömminge skola arbetar de ofta med en modell där eleverna vanligtvis enskilt får ta sig an en uppgift för att sedan vidareutveckla den tillsammans med en klasskamrat och slutligen diskutera/arbota med den i helklass. Eleverna har då möjlighet att se hur man kan resonera på olika sätt utifrån samma frågeställning och att det oftast finns möjlighet att utveckla svaret/resonemanget. Lärarna hänvisar ofta till tidigare lektioner eller undervisningen i andra ämnen för att den enskilda lektionen ska sättas in i ett större sammanhang.

Av intervjuer med elever och lärare har Skolinspektionen fått flera exempel på hur lärarna aktivt stödjer elevernas lärprocesser och anpassar undervisningen så att den är utmanande för alla elever. Till sin karaktär är uppgifterna ofta utformade så att de går att problematisera och utveckla. Skolinspektionens lektionsobservationer visar att lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att bland annat ständigt ge eleverna återkoppling på deras ansträngningar och uppmuntrar dem till att utveckla sina svar och resonemang.

Granskningen visar vidare att det finns en dialog och återkoppling mellan lärare och elever om elevernas kunskapsutveckling. Mycket återkoppling sker under lektionerna, dels direkt till en enskild elev men även genom att läraren utifrån olika metoder fångar upp om det är någonting i undervisningen som behöver förtydligas. I de lägre årskurserna låter läraren eleverna till exempel använda små White-board-tavlor för att besvara frågor kring lektionens innehåll. Läraren kan då utifrån utfallet förändra undervisningen. Av granskningen framgår dock att eleverna behöver få större möjligheter att strukturerat framföra synpunkter på undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området undervisning bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande del:

- Att lärarna i genomförandet av undervisningen ger eleverna tillfälle att reflektera och framföra synpunkter på undervisningens kvalitet kopplat till innehåll, arbetssätt och dess mål.

Av intervjuer med elever, lärare och rektorn samt av observationer framgår att det finns en kontinuerlig dialog och återkoppling mellan lärare och elever om elevernas kunskapsutveckling. Lärarna får mycket information om elevernas kunskapsutveckling när de går omkring bland eleverna medan eleverna arbetar med sina uppgifter. Lärarna har olika strategier för att stämna av hur väl undervisningen har fallit ut både på kort och lång sikt. Under en enskild lektion kan lärare fånga upp om det är någonting som behöver förtydligas. Det kan till exempel vara att lärare ställer en fråga som alla elever svarar enskilt på med hjälp av en liten White-board-tavla eller mentimeter via internet, eller att läraren märker att det är flera elever som ställer frågor kring ett område. Vid slutet av lektionen kan lärare ställa frågor till eleverna av karaktären; "vad har vi lärt oss idag, vad behöver vi arbeta mer med, hur gick det att arbeta tillsammans två- och två?" för att eleverna ska ges möjlighet att reflektera över undervisningen. Efter ett avslutat arbetsområde får lärarna med hjälp av till exempel test, inlämningsuppgifter, grupparbeten eller muntliga redovisningar återkoppling på hur väl undervisningen inom arbetsområdet har fallit ut. Av intervjuer med lärare framgår att dessa bedömningar av elevernas kunskapsutveckling, som görs kontinuerligt av lärarna både av den enskilda lektionen men även av större arbetsområden, är viktiga för lärarna i arbetet att utveckla den egna undervisningen.

Av intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår dock att lärarna inte systematiskt och strukturerat efterfrågar elevernas synpunkter på undervisningens kvaliteter kopplat till innehåll, arbetssätt och undervisningens mål. Lärarna behöver systematiskt och kontinuerligt identifiera vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen för att eleverna ska ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till de nationella målen och de behöver därmed utvärdera hur väl den egna undervisningen tillgodoser elevernas behov. Detta för att lärarna ska ha ett underlag för att enskilt men även tillsammans

med kollegor kunna analysera uppläggning och genomförande av undervisningen.² Eleverna ska vara delaktiga i utvärderingen av undervisningen³. Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att starta ett utvecklingsarbete som syftar till att ge eleverna utrymme att strukturerat värdera hur och i vilken grad målen med undervisningen har uppnåtts. Det kan till exempel ske genom att skolan utvecklar ett gemensamt utvärderingsunderlag som sedan anpassas utifrån elevernas ålder och mognad. Den insamlade informationen kan sedan vara ett underlag för att strukturerat utvärdera skolans samlade undervisning.

Bedömningsområdet rektorns ledarskap

Skolinspektionen bedömer att rektorn på Glömminge skola i hög grad har ett aktivt ledarskap som styr och utvecklar verksamheten vid skolan.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn och skolans personal har ett tydligt fokus på lärandeuppdraget och att arbetet utgår från skolans resultat. Av intervjuer med såväl lärare, elevhälsan och rektorn framgår att rektorn i sitt arbete främjar samarbete och lärande mellan lärare och andra personalgrupper. Detta genom att det på skolan finns väl fungerande forum, till exempel arbetslagmöten och kollegiala möten, för samarbete där såväl lärarna, fritidspedagogerna, elevhälsan och rektorn aktivt deltar och bidrar till att utveckla utbildningen.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn kontinuerligt utvecklar verksamheten genom att analysera utbildningens resultat, identifiera utvecklingsområden och sätta in åtgärder. Av intervjuer med lärarna och elevhälsan framgår att rektorn kontinuerligt följer upp undervisningen genom de olika forum som finns för personalen. Rektorn leder utvecklingsarbetet genom att sätta upp mål för utbildningen som tydligt kopplas till skolans resultat. Ett exempel på en

² Skolverket (2011) *Planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan*, Skolverkets allmänna råd med kommentarer, s 31, Stockholm: Fritzes.

³ Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande.

sådan insats är det utvecklingsarbete som pågår i ämnet kemi. Skolans resultatanalys visade att undervisningen i ämnet kemi behöver utvecklas genom att bland annat utveckla ett bättre laborationsmaterial för att göra undervisningen mer konkret för eleverna.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn fördelar resurser inom skolenheten utifrån de identifierade behoven. Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att den gemensamma analysen av verksamheten under ett flertal år är att prioritera resurserna till de lägre årskurserna för att så tidigt som möjligt kunna göra förändringar i undervisningen som gynnar elevernas lärande. Skolans analys av resursfördelning är att det har bidragit till en högre måluppfyllelse och att det är färre elever i de högre årskurserna som är i behov av särskilt stöd. Vidare framgår att arbetslagen tillsammans med elevhälsan diskuterar behov av resurser utifrån enskilda elevers förutsättningar och behov och den aktuella fördelningen är föremål för regelbunden omprövning.

Granskningen visar att rektorn kontinuerligt arbetar med att kartlägga och analysera behovet av kompetensutveckling för lärarna. Detta får till följd att de kompetensinsatser som genomförs på skolan bygger på ett behov som är identifierat av rektorn för att utveckla verksamheten. Ett exempel på en sådan insats är skolans kompetensutveckling kring undervisningen av skrivinläringen för de lägre årskurserna. Det finns även exempel på kompetensutvecklingsinsatser som är riktade på individnivå utifrån de behov som är identifierade; exempelvis är det en lärare som läser in behörighet till speciallärare.

Granskningen visar att rektorn verkar för elevers lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet. Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att skolan analyserar såväl kunskapsresultat, resultat av värdegrundsarbetet och elevhälsans arbete kring elever i behov av särskilt stöd för att identifiera hur skolan kan utveckla arbetet för att främja jämställdhetsarbetet. Exempelvis har skolan identifierat att skolan behövde göra insatser för att främja pojkarnas läsutveckling. För att uppmuntra pojkarnas läslust gjordes en ordentlig genomlysning av vilka slags böcker eleverna ville läsa, så att skolan kunde tillgodose dessa önsknings. Ett annat exempel är att skolan har haft ett projekt kring elevers förhållningssätt kring genusstillhörighet. Arbetet med genusfrågor och diskrimineringsfrågor är numera något som bland annat kuratorn vidareut-

vecklar i skolans värdegrundsarbete. Vidare visar granskningen att de strukturer i undervisningen som används är en del av skolans jämställdhetsarbete. Dessa strukturer gestaltas genom att lärare använder olika metoder för att säkerställa att alla elever kommer till tals. Det kan exempelvis vara att lärare alltid låter alla elever ge exempel eller att läraren använder sig av någon form av lottdragning då ordet fördelas i klassrummet. Skolans personal framhåller i intervjuer att det alltid är personalen som delar in eleverna i olika gruppkonstellationer för att främja att pojkars och flickors interaktion med varandra. På skolgemensamma aktiviteter, till exempel kamratdagar, deltar alla elever i alla aktiviteter oavsett kön. I intervjuer med elever framkommer att det inte görs någon skillnad på om man är flicka eller pojke.

Bedömningsområdet trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer att utbildningen i hög grad utformas så att eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det på skolan bedrivs ett strategiskt arbete för att främja och upprätthålla trygghet och studiero på skolan. Det gemensamma värdegrundsarbetet med bland annat faddersystem, kamratdagar, tydliga regler, rastvaktsystem och gemensamma raster med rastaktiviteter bidrar till att elever oavsett ålder umgås med varandra och är trygga tillsammans.

Av granskningen framgår vidare att skolan under några år har utvecklat arbetet med att kartlägga elevernas upplevelse kring trivsel och trygghet. Bland annat genomförs flera enkäter under skolarbetet och skolsköterskan har som uppdrag att samla in underlag och sammanställa information kring elevernas trygghet utifrån vad som framkommer i elevhälsosamtalen. Skolans trygghetsgrupp analyserar resultaten och insatser görs såväl på individ-, grupp-, som skolnivå. Exempel på sådana insatser är att prioritera vuxennärvaro i omklädningsrummen och att göra miljöerna kring toaletter trevligare. Vidare framhåller rektorn och skolans personal att det gemensamma morgonmötet en gång i veckan, då all personal ger sin bild av klassers och elevers mående, bidrar till att skolans personal riktar insatserna till där de mest behövs.

Av såväl observationer som av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framgår att studieron är bra och att undervisande personal reagerar och

agerar för att upprätthålla studieron och att personalen har ett gemensamt förhållningssätt. Ett exempel är att korta avbrott för rörelse medvetet används för att på så sätt höja koncentrationsförmågan. Till exempel använder lärarna ett för eleverna känt rörelseprogram som de kan utföra på liten yta. Ett annat exempel är att i en klass har eleverna tillsammans med läraren kommit överens om ett varningssystem med olikfärgade lappar för att tydliggöra för enskilda elever hur de påverkar studieron.

Granskningen visar även att personalen bedriver ett förebyggande arbete för att förhindra kränkningar bland eleverna. Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framgår att eleverna kontinuerligt diskuterar hur man ska vara mot varandra och värderingsövningar och samarbetsövningar är ett medvetet led i det förebyggande arbetet att skapa en trygg skola. Skolans plan mot kränkande behandling (likabehandlingsplan) och rutinerna vid förekomst av kränkning är väl känd av såväl elever som personal.

Uppföljning

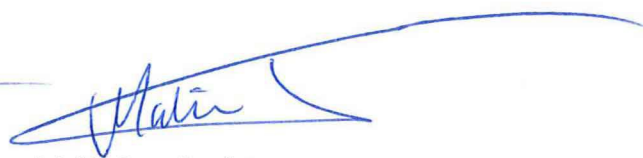
Huvudmannen ska senast den 18 maj 2018 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se
Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 403-2017:6387) i de handlingar som sänds in.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Beslutsfattare

Malin Lundquist
Föredragande

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se/inspektion2018

Bilaga: Underlag för bedömning i Inspektion 2018

I Skolinspektionens beslut för regelbunden kvalitetsgranskning får varje skolenhet en sammanfattande bedömning. Den sammanfattande bedömningen består av en sammanvägning av de tre bedömningsområdena och ges enligt följande tre nivåer: *God kvalitet, Förbättringsområden finns* och *Ett förbättringsarbete är nödvändigt*.

I granskningen ingår tre bedömningsområden. Inom respektive område granskas följande delar:

Undervisning: Undervisningen är målfokuserad, strukturerad och innehåller ett aktivt lärarstöd för eleverna. Undervisningen är utmanande för alla elever. Att det i undervisningen ges återkoppling mellan elever och lärare angående undervisningens kvalitet och elevers lärande/kunskapsutveckling.

Rektors ledarskap: Rektorn fokuserar på skolans lärandeuppdrag samt stödjer och utvecklar personalen. Rektorn utvecklar utbildningen. Rektorn fördelar resurser inom skolenheten efter elevernas behov och förutsättningar. Rektorn verkar för elevers lika rätt till en god utbildning i trygg miljö, oavsett könstillhörighet.

Studiero och trygghet: Personalen inom skolan bedriver ett strategiskt arbete för att främja och upprätthålla trygghet och studiero för elever. Personalen bedriver ett främjande och aktivt arbete för att förebygga kränkande behandling av elever.

I granskningen värderas kvaliteten inom varje bedömningsområde med hjälp av ett bedömningsschema som innehåller tre nivåer: i låg grad, i viss grad och i hög grad, se figur 1.

Figur 1: Bedömningsschema – skolenhetens bedömningsområden fördelat på tre nivåer

Undervisning			
Rektorns ledarskap			
Studiero och trygghet			

Bilaga: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Glömmingeskolan är en kommunal skola belägen i Mörbylånga kommun. Skolenhetens verksamhet omfattar förskoleklass, årskurserna 1-6 samt fritidshem. Skolenheten leds av en t.f. rektor. Vid tiden för inspektionsbesöket går 232 elever på skolan.

Kunskapsresultat årskurs 3

Av skolans redovisning för läsåret 2016/2017 framgår att samtliga elever nådde kunskapskraven för årskurs 3 i alla ämnen där det finns kunskapskrav för årskurs 3, utom i ämnet matematik. I matematik var det 96 procent av eleverna som nådde kunskapskraven.

Kunskapsresultat årskurs 6

Av skolans redovisning för läsåret 2016/2017 framgår att samtliga elever minst fick betyget E i samtliga ämnen förutom i engelska, historia, idrott och hälsa, kemi, matematik och religionskunskap. I de ämnen var det 93-96 procent av eleverna som minst fick betyget E.